

Maja Kopka

Mariusz Hoffman „Kalifat islamski. Powtórka z historii?”, „Mówią wieki” 6/2015

W artykule autor opisuje funkcjonowanie państwa arabskiego na przestrzeni wieków.

Po śmierci Mahometa, pierwszego kalifa, toczyły się spory o przejęcie władzy między Abu Bakrą, ojcem jednej z jego żon oraz Alim ibn Abi Talibem, jego kuzynem. Starszyzna plemienia podarowała władzę i tytuł kalifa w ręce tego pierwszego.

Kalif w swoich obowiązkach łączył władzę duchową i polityczną. Formalnie był odpowiedzialny przed Bogiem, jednak powinien on również swoimi działaniami zabiegać o uznanie wiernych. Sprawował o władzę absolutną. Obok kalifa najważniejszy urząd w państwie pełnił wezyr. Zajmował się polityką zagraniczną państwa i wnioskował o powołanie urzędników centralnych.

Władza wojskowa w kalifacie była oddzielona od cywilnej. Najwyższego dowódcę armii nazywano amirem. Służba w armii ochotniczej i śmierć w walce o wiarę była jednym z najważniejszych obowiązków muzułmanina. Na wojsko przeznaczane były bardzo znaczne części pieniędzy ze skarbca państwowego.

Dwoma znaczącymi dynastiami kalifów byli Umajjadzi i Abbasydzi.

Umajjadzkich kalifów było 14 i za ich panowania ostatecznie zamknięto listę i erę proroków i rozpoczęto erę kalifów. Natomiast Abbasydzi przenieśli stolicę z Damaszku do Kufy, później do Bagdadu, który stał się znaczącym portem dla całego państwa; rozbudowali armię, a jednocześnie spadło tempo nowych podbojów. Hulagu, wnuk Czyngis-chana, ostatecznie pozbawił Abbasydów władzy i podbił Bagdad.

W późniejszym czasie w basenie Morza Śródziemnego rozkwitło państwo osmańskie. Kolejno podbijało nowe tereny, a jego władca tytułował się kalifem. Jednak mimo dobrych perspektyw nie przetrwało ono próby czasu i ostatecznie w XX wieku obalono sułtanat i ogłoszono likwidację kalifatu.

Artykuł w mojej opinii był bardzo ciekawy. Autor w przejrzysty sposób tłumaczy zasady funkcjonowania państw na półwyspie Arabskim. Jest to interesujące dla mnie zagadnienie.